

Storvildtsrifler og særlige jagtvåben

JAGT

VILDT & VÅBEN

Nr. 8 • 11. årgang • 2016 • 75,95 kr.

Kombivåben
Riffel og
haglgevær
i ét våben

Sydafrika
På jagt
efter impala
og nyala

På våbenauktion i London

På våbenauktion i London

Tidligt på dagen ved gennemsynet. Der er ikke rigtig kommet folk endnu, men det er tydeligt, at der er noget at vælge imellem i imponerende og historiske omgivelser i den gamle Hammersmith-kaserne. Ud over geværer og rifler er der også nogle militærhistoriske ting. På bagvæggen admiral Nelsons Union Jack fra slaget ved Trafalgar.

I Europa er der ikke nogen, der kommer på højde med englænderne, når det drejer sig om våbenauktioner. Vi var med på første række til Holt's Auctioneers' seneste auktion med over 1.800 numre i kataloget.

Af Thorkild Ellerbæk Foto Thorkild Ellerbæk og Holt's

Balsalen i Princess Louise House er virkelig som paradises have for våbennørder og selvfølgelig også for mange af de professionelle opkøbere. Det er en broget flok, som bruger timer på at kigge geværene efter, inden de eventuelt byder på auktionen. Der er stille, og man kan fornemme en vis andægtighed, mens gæsterne vurderer geværene.

Princess Louise House på Hammersmith Road i London en onsdag i december: Den statelige bygning, som egentlig er hjemsted for The 38 Signal Regiment, er nærmest hjemsoget af en broget skare af mænd og kvinder. Mest mænd i alt fra nålestribede habitter og tweed-jakker til fløjl og jeans. Fælles for dem alle er, at de har store forventninger til det, de skal se indenfor: over 1.800 jagtvåben lige fra hundedyre Purdey-parbøsser til simple Baikal-halvautomater. Alle våbnene er stillet op og lagt frem i den gamle balsal i kasernen.

"Det er helt bevidst, at vi har valgt at holde til her midt i London i denne bygning. Vi får 100 % sikkerhed, overvågning og en god beliggenhed," fortæller Nick Holt, der ejer auktionsfirmaet Holt's Auctioneers.

Sikkerheden omkring våben er meget opgraderet i Storbritannien og specielt i London. I andre auktionshuse er samtlige våben låst fast, som vi kender det i danske jagtforretninger. "Det er ikke særlig smart, når vi har så mange inde, som jo gerne vil have våbnene i hånden, når de skal kigge på dem. Det kan de gøre frit her, fordi vi – om jeg så må sige – har militæret til at passe på os."

Man kan da heller ikke bare gå ind fra gaden. Alle skal være tilmeldt på forhånd, og man skal igennem kasernens sikkerhedstjek, inden dørene bliver åbnet til et spektakulært gun room med de mange jagtvåben.

Katalog på to kg

Auktionskataloget er en nødvendighed, hvis man skal overskue hele dette udbud. Mange har fået det på

forhånd, og de fleste af os har kigget på netudgaven på holtsauctioneers.com, hvor vi alle har spottet numre af særlig interesse.

Mange af de erfarne folk her spiller ikke tiden med at gå række op og ned. De går målrettet efter de numre, de har udset sig. Og det bliver hurtigt tydeligt, at gæsterne består af en god blanding af glade jægere med ambitioner om at gøre en god handel, velhavende samlere (en del tydeligvis ikke lokale), professionelle våbeneksperter og så en masse engelske og denne gang tyske, italienske og amerikanske forhandlere samt en enkelt dansk forhandler.

På en auktion som denne er der selvfølgelig nogle topnumre, som alle skal have fingrene i. Det er fx Henry Morton Stanleys Winchester lever action-riffel i kal. 45-75, som Stanley

Det unikke ved Holt's auktioner er, at våbnene er frit fremme, og man kan have dem i hænderne og kaste dem til skulderen. Her en af de kendte våbenhandlere og bøssemagere i Midt-England Giles Marriott, som lige føler sig frem, om det er et gevær for hans butik.

Manden bag det hele, Nick Holt (til højre), er allestedsnærværende og parat til at vise frem for interesserede købere. Her en fin Manton-dobbeltriffel, som måske er på vej til en ny ejer. Holt's Auctioneers er et af de største i Storbritannien.

havde med i Afrika, da han ledte efter Dr. Livingstone. Den er vurderet til omkring 15.000 pund og bliver solgt for 35.000 pund. Det er inkl. det hele næsten 425.000 kr. Men det er også et stykke historie med en god fortælling og proveniens i det gamle kolonistyre.

Et par Holland & Holland i kaliber 20 er vurderet til omkring 150.000 pund, men når 'kun' op på 100.000 pund – altså omregnet knap 1,3 million kr., inklusive salær.

Der findes selvfølgelig købere til brugte våben i den helt dyre ende af prisskalaen. Men retfærdigvis skal det siges, at langt de fleste våben ligger til mere overkommelige priser. På auktionen er der en del mere tilgængelige engelske mærker, som ganske vist ikke er så kendte, men til gengæld ofte har rigtig meget værdi for pen-

gene. Hvis man fx ved, hvad en William Evans eller en Westley Richards er for noget, kan man gøre en god handel.

Ikke lige min dag

Jeg har faktisk udset mig to numre, som jeg synes er interessante: to Westley Richards i kaliber 12, som begge er vurderet til under 1.000 pund. Det er en god pris for en ægte Westley Richards med fancy backs, og hjemmefra syntes jeg, at de så fine ud. Men jeg erfarer hurtigt, at det er klogt at kigge et gevær nøje efter og ikke bare byde via nettet: Begge geværer har potentiale, som det vist lettere forbeholdent hedder i forhandlerkredse ...

Heldigvis er jeg sammen med bøsse-mager Per Langvad fra Viborg, som om nogen er ekspert i engelske vå-

ben. Vi kigger nøje på begge geværer, og konklusionen er, at der skal en del penge til at føre dem op til rigtig god stand. Og prisen for det løber betydeligt ud over mit budget.

Så jeg må se dem begge gå i auktionsslokalet til USA til rimelige priser, men til professionelle forhandlere, som vil sætte dem i stand og få en rigtig god dollar-pris for dem.

Min dag er dog ikke helt ødelagt: Nede bagved i de lange rækker af geværer på 'sealed bid', hvor man giver et lukket bud, finder jeg en Westley, som har en bedre kvalitet end de to andre, men med sleeved løb, altså ikke 100 % original. Det gevær kan jeg så byde skriftligt på med god samvittighed. Nogle uger senere ser jeg dog, at mit bud har været lige lovligt dansker-nært til, at geværet skulle blive mit. ▶

Her er der gang i den traditionelle auktion i officersmessens lounge. Auktionarius har mange ting at holde styr på, og der er tjek på hele forløbet. Der sælges både til folk i lokalet, kunder, som har sendt skriftlige bud, kunder på telefonerne og endelig onlinebud. Det er myndigt, men også med en meget typisk tør, engelsk humor.

Slidte vintagegeværer

Der er virkelig stor spredning på geværene på sådan en auktion. Nogle er mildt sagt ikke værd at byde på for almindelige mennesker. Det er måske et sæt parbøsser med et rigtig godt navn. Ved nærmere eftersyn er det dog tydeligt, at de har set megen brug og skudt rigtig mange skud. De er selvfølgelig alle godkendt til jagt af The Proof House, men det er ikke altid garanti for, at de holder lige så mange år, som de allerede har på bagen.

Der er både Purdeys, Holland & Hollands og andre store navne på auktionen, som har tydelige udvendige rustmærker, lidt slør og skæfter, der bærer præg af at have ligget i bagagerummet på Range Roveren. Men det er navnet, mange går efter, og mange er åbenbart parate til at betale måske 50.000-60.000 kr. for et godt brugt

sæt og derefter det samme for at få dem sat i stand. Det er jo stadig billigt, når et nyt sæt koster over en million kr.

Der er selvfølgelig ikke kun engelske våben på auktionen: Der er også mere banale italienske geværer i fin stand, og et sæt kaliber 20 over/under med det påstemplede navn 'Jenson' er særligt interessante. Det er meget fine våben og et eksempel på, at tyrkiske våben i den bedre ende finder vej til de fine auktionshuse og forhandlere. Jenson er nemlig tyrkisk produceret, men i en meget fin kvalitet og finish. Vurderingen er omkring 3.000 pund, men de bliver ikke solgt.

En Beretta SO5 – som jo er Berettas topklasse – går for 4.000 pund, hvilket er billigt, når en ny i dag koster over 200.000 danske kr. Ellers er det ikke den bedste dag for over-/under-

geværene, hvor adskillige slet ikke bliver solgt, og flere af de kendte mærker som Browning og Krieghoff ikke opnår vurderingspriserne.

Kontinentale sjældenheder

Der er flere tyske og østrigske geværer i topklassen, som tiltrækker sig opmærksomhed. Det er mest rifler og kombinationsvåben af forskellig slags, der har interesse, fx en drilling med fantastiske graveringer fra østrigske Wilfried Glanzing. Vurderingen ligger på ca. 30.000 pund, og det bliver den også solgt for.

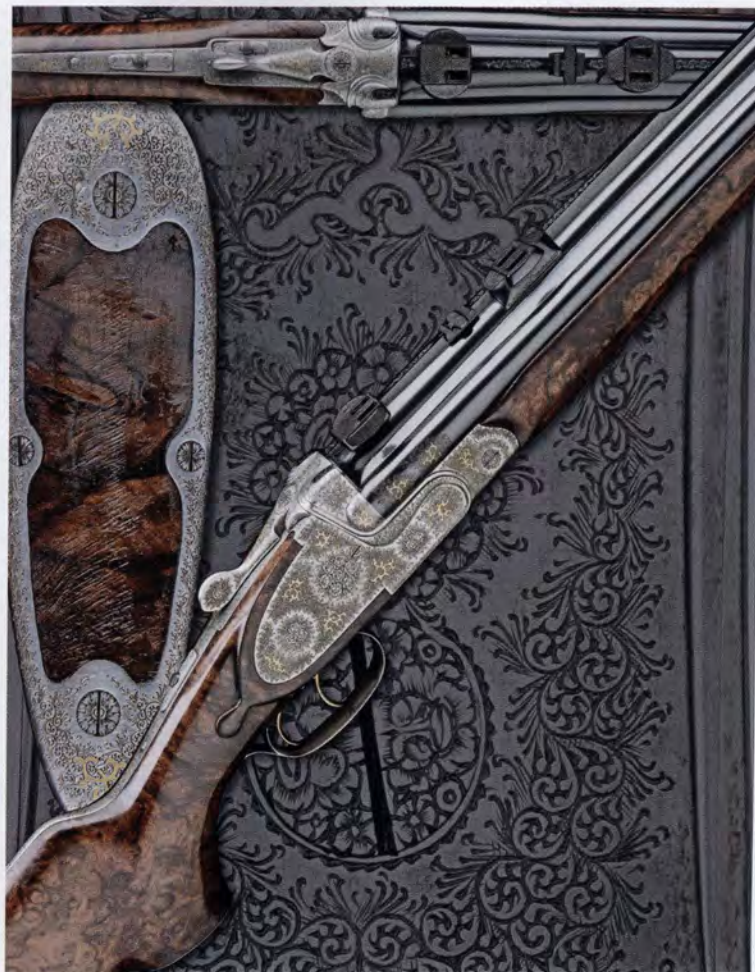
En meget fin Heym-dobbeltriffel til 7.000 pund kan ikke sælges, mens en kal. .500 Nitro Express fra Ziegenhahn und Sohn med ejektor bliver solgt for 7.500 pund.

En af de mere spektakulære numre er et fireløbet gevær, en vierling, fra ▶

Henry Morton Stanley - ham med Dr. Livingstone - havde denne Winchester kal. .45-75 med i Afrika og brugte den flittigt. Det var en af hovedattraktionerne for samlerne. Den var forsigtigt vurderet til 15.000 pund, men opnåede en pris på 35.000 pund.

Det var ikke kun de engelske navne, som tiltrak sig opmærksomhed. Denne vierling fra Karl Grund i Ferlach kunne dog ikke sælges. Den var vurderet til 16.000 pund. Der er to riffelløb i kal. 9.3x74 med en over/under kal. 20 i midten. Ganske usædvanlig - og usædvanlig tung.

Karl Grund i Ferlach. Det er en ret heftig sag på over fem kg med to kaliber 20-piber over/under og to kaliber 9.3x74 på siderne. Den er vurderet til 16.000 pund, men der er ikke nogen blandt køberne, som lige står og mangler sådan en vierling.

Rifler med patina

Rigby-riflerne fra engelske John Rigby & Co er meget oppe i tiden og tiltrækker sig stor opmærksomhed efter relanceringen for nogle år siden. Og der er folk, som virkelig samler på gamle Rigby-rifler – særligt hvis de har en historie.

Der er fem Rigbys på auktionen. Flere bliver ikke solgt, og de solgte klarer kun lige vurderingsprisen. Men ærligt talt er de ældre Rigby-rifler ikke meget mere værd end gode eller halvgode udgaver af gamle Mauser-rifler,

som kan købes billigt herhjemme. Og ingen af riflerne på auktionen har en stor Afrika-historie at fortælle, selv om Rigby var et stort navn i storvildt-tiden i Østafrika.

De europæiske rifler tiltrækker sig lidt mere opmærksomhed, og der er ingen tvivl om, at gode gamle navne som Mannlicher Schoenauer og Sauer er bedre køb i dag. To virkelig smukke Mannlichere går over vurderingen.

Fortættet stemning

Selve auktionen afvikles af professionelle folk, som virkelig kan overskue en sal fuld af håbefulde købere. Samtidig skal de have øje for en skærm, hvor der bydes online. Så når det virkelig går løs, ruller det derudaf med fuld fart.

Stemningen i det forholdsvis lille

auktionslokale er fortættet, når vi nærmer os de attraktive numre. Alle ved jo, at visse numre trækker købere til som fluer til en hestepære.

Når det hele forløses, og prisen ryger langt over vurderingen, er der et begejstret, men høfligt bifald til køberen. Det kan være den midaldrende kvinde, som sidder foran mig og taler russisk i mobiltelefonen og byder med stor autoritet, men det kan også være den mere flamboyante tyske opkøber, som tydeligvis kender alle i rummet og heller ikke holder sig tilbage. Eller den meget typiske amerikanske køber, som har allieret sig med en af de bedste engelske eksperter og også får noget med i pakken, der skal sendes til den anden side af Atlanterhavet.

Og så er der de andre: engelske våbenforhandlere og bøssemagere, en enkelt dansker og så en lille håndfuld ▶

En enkelt dansker med erfarent blik for gamle engelske geværer, som er professionelt til stede ved flere auktioner om året: bøssebager Per Langvad fra Viborg. Han opkøber både til sig selv og til kunder, som har kigget et gevær ud i kataloget på forhånd.

helt private folk, som byder på lige det, de gerne vil have – og i enkelte tilfælde også får det. Derefter er der afregning ved kasse et inden udgangen.

Udsving i branchen

I Danmark har vi ikke den store tradition for våbenauktioner. Bruun Rasmussen har auktioner, og det samme gælder netauktionen Lauritz.com.

Nick Holt mener ikke, at formen vil sprede sig til lande, hvor man ikke har den store tradition for det: "Det er efterhånden svært at trække folk til auktionerne, hvis ikke vi kan finde de helt rigtige våben. Her i London gider ingen række hånden i vejret, hvis prisen ikke er over 1.000 pund.

Så vi skal hele tiden finde gode ting til vore auktioner."

Derfor er han og våbeneksperterne i firmaet på farten over hele England, Skotland og Wales på udvalgte steder, hvor folk kan komme med deres våben og få dem vurderet. De henter også våben andre steder i Europa via agenter.

Men Nick Holt erkender, at de helt rigtige perler ofte kommer fra dødsboer og andre, som fx sælger ud af familiesamlingen eller simpelt hen står og mangler penge.

Jeg har fulgt de engelske auktioner igennem en årrække, og der er store udsving, som naturligvis er styret af den generelle økonomiske situation: I dårlige tider er der en del fine ting på auktionerne, men til gengæld færre købere.

Endelig er der modetendenser, som spiller ind. Hvis et godt sidelåsgevær med et godt navn var noget værd for to år siden, kan det samme gevær være faldet meget i dag, hvis moden er skiftet, så skæftet, kaliberet eller navnet ikke er så trendy lige nu.

Til gengæld er der ingen tvivl om, at de bedste køb for tiden, når det drejer sig om engelske våben med et godt navn, er Anson & Deeley-geværer – altså bokslåsgeværer. Mange af disse er håndbyggede og med rigtig gode aner.

Mange af dem er i god stand, og priserne er brøkdeler af, hvad et tilsvarende gevær vil koste i dag. Mange er også billigere end selv nye mellemklasse over-/under-geværer fra kontinentale producenter. ■